

Bibliotekoje spietėsi tarmišką kūrąbos autoriai

Birželio 20 d. lėkte pralėkė tarmišką autorinės kūrąbos konkurso „Parašyta kupiškėniškai“ baigiamasis renginys. Apdovanoti konkurso dalyviai, nominantai ir laureatai.

Kristina VALYTĖ

SUDĖS Į VIENĄ KNYGĄ

Konkurso minėtu pavadinimu

Tarmišką autorinės kūrąbos konkurse „Parašyta kupiškėniškai“ dalyvavo daugiau nei dvidešimt žmonių. Jų kūrinius vertino kompetentinga komisija, o rudenį planuojama visus kūrinius sudėti į knygą tokiu pat, kaip ir konkursas, pavadinimu. Virginijos JUŠKIENĖS nuotrauka

sumanytojai – literatų klubas „Lėvens balsai“, kvietęs visus kupiškėnų tarmeį prijauciančius kraštiečius pateikti savo kūrąbą.

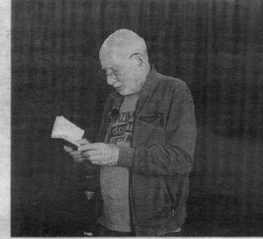
Sukurtus tekstus, poeziją ir prozą, dalyviai pristatė šių metų pradžioje. Dalyvavo 22 autoriai, ne tik gyvenantys Kupiškio rajone, bet ir šios tarmės puoselėtojai iš kitų Lietuvos kampelių (iš Pasvalio, Rokiškio, Alytaus, Klaipėdos ir Vilniaus). Nukelta į 5 p.

Bibliotekoje spietėsi tarmišką kūrąbos autoriai

Daugkartinė tarmišką konkursų laureatė Danutė Petrušauskienė konkurse „Parašyta kupiškėniškai“ pripažinta geriausia kupiškėnų tarmės prozininke, pirmos vietos laureate.

Irena Gildutyte-Navikienė (kairėje) ir Rita Ščavinskienė tarmišką poezijos kategorijoje pelnė antrą vietą.

Jonas Naujikas perskaitė savą kūrąbos kupiškėnų tarme parašytą eilėrašį apie nelaimingą meilę.

Atkelta iš 1 p.

Tarmišką kūrąba, siekiant išlaikyti nešališkumo principą, vertinta komisijai neatskleidžiant tekstų autorių vardų ir pavardžių. Tekstus vertino keturios komisijos narės: konkurso koordinatore, „Lėvens balsų“ klubo kuratorė Lina Matiukaitė, mokytoja lituanistė Liuda Kopūstienė, etnografe Alma Pustovaitienė ir bibliotekininke Rita Liogienė.

Konkurso dalyvių kūrąbą planuojama sudėti į knygą, kuri turėtų būti išleista rudenį. Savivaldybė skyrė lėšų šios knygos išleidimui.

NEJKAINOJAMAS LOBIS

Tekstų vertinimo komisijos pirmininkė Liuda Kopūstienė teigė, kad nudžiugino konkurso dalyvių aktyvumas, tik gaila, kad konkurse menkai dalyvavo jaunimas iki 30 metų. „Kupiškėnų tarmė gesinta, neužgesinta, trinta, neužtrinta, vienodinta, bet nesuvienodinta. Gal nebe tokia gili, bet kupiškėnų iš tolo pažinsi“, – savo mintis apie Kupiškio krašto tarmę išsakė L. Kopūstienė.

Etnografe A. Pustovaitienė pridūrė, kad kupiškėnų tarmė yra unikalus deimantas, nejkainojamas lobis, kurį dar turime ir galime perduoti savo vaikams ir anūkams.

Tarmė laikui bėgant keitėsi, bet išliko dalis tarmiškų žodžių.

Pasak etnografės, esame unikalus tu, kad turime niekur kitur negirdėtą išskirtinumą, trejopo ilgumo balses, kurių niekaip nepažymėsi, tai juntama. „Užsienio kalbą gali išmokyti, bet kupiškėnų – ne“, – tiesiai šviesiai sakė A. Pustovaitienė.

R. Liogienė citavo kalbininko Alekso Stanislovo Girdenio žodžius, kad „tarmė yra upė, o bendrinė kalba, deja, bet tik melioracijos griovys“.

„Ir į Londoną nuvažiuavęs, jeigu susitinki kupiškėnų, iškart persijungi į kupiškėnų tarmę. Tai duotybė, saugokime ją“, – tikino R. Liogienė.

Visi konkurso dalyviai apdovanoti prizais – klubo „Lėvens balsai“ pirmininkės Giedrės Murnikovienės siūtais maišeliais, kupiškėniškos temos leidiniais, Kupiškio meno mokyklos mokinių darbais, folkloro kolektyvo „Kupkėmis“ kompaktine plokštele ir padėkos diplomais.

APIE VESTUVES, BAŽNYČIĄ, NELAIMINGĄ MEILĘ

Konkurse dalyvavę autoriai per

apie jaunamarčių bėdas.

NOMINACIJOS IR LAUREATAI

Nominacija „Už zgrabnius poėtinius paieškojimus“ skirta kupiškėnei Eugenijai Katauskienei, sukurusiai eilėrašį „Meilas rauda“. „Nesu gryna kupiškietė. Gimiau Igalinos rajone, mokiausi Vilnių, paskui gyvenau Šilutėje. Tiktai jaučiu kalte, kad vaikams, mokiniams sakdavau – kalbėkit literatūriškai. Kokią mes žalą padarėme vaikams. Tarmė yra sala, kurioje gali pasijausti savas“, – teigė autorė.

Giedrė Murnikovienė, skaičiusi eilėrašį „Gatunkas“, prisistatė, kad yra kilusi iš Rudilių. „Kupiškėnų tarmės išmokau iš tėvų, jie taip kalbėdavo namuose“, – sakė autorė.

Jai skirta nominacija „Už išlaikytų kupiškėniškumą ir senobinius tarmas žodžius prozų ir poezijoj“.

Prozos kūrėjų kategorijoje pirmos vietos laureate komisijos pripažinta kupiškėnė Danutė Petrušauskienė, aprašiusi nuotaikingus prisiminimus iš savo vaikystės. Antros vietos laureate tapo Vilė Leščinskienė, perskaičiusi savos kūrąbos tekstą „Mono namėliai“.

Poezijos kategorijoje visiems autoriams nosis nušluostė Klaipėdoje gyvenanti poetė, kilusi iš Bajorų kaimo netoli Skapiškio, išleidusi tarmiškų eilėraščių knygą, Gerda Jankevičiūtė (renginyje negalėjo dalyvauti). Antra vieta atiteko Irenai Gildutytei-Navikienei, kupiškėnei, kilusiai iš Naivių, vaizdžiai su-eilijusiai kasdienį kaimo vaizdelį, ir Ritai Ščavinskienei iš Rudilių su eilėrašciais „Prisiminimų drobulas“ ir „Ilgesys“. Poezijos kategorijoje komisija dviem autorėms skyrė trečias vietas. Poetei Bronei Valinskaitėi, skaičiusiai eilėrašį apie žiemą vaizdelį, ir Reginai Rašimenei iš Alytaus.

Nukelta į 9 p.

Per renginį sutartines giedojų Kupiškio kultūros centro sutartinių giedotojų grupė „Selija“.

Virginijos JUŠKIENĖS nuotraukas